

Stanowisko Polskiego Stowarzyszenia Zero Waste prezentujące założenia systemu Rozszerzonej Odpowiedzialności Producenta (ROP), systemu kaucyjnego oraz dodatkowych instrumentów prawnych wspierających ochronę środowiska i pełną partycypację producentów w kosztach (m.in. zbierania, transportu i zagospodarowania odpadów powstających finalnie z produktów), mające na celu wprowadzenie przez Polskę systemu gospodarki o obiegu zamkniętym.

	System kaucyjny (pełne wdrożenie ROP dla wybranych frakcji odpadów)	ROP (opakowania konsumenckie poza odpadami po napojach)	Dodatkowe instrumenty
Typ opakowań	Opakowania konsumenckie po napojach; jednorazowe i zwrotne	Inne niż opakowania po napojach opakowania konsumenckie	FUNDUSZ MINIMALIZACJI WYTWARZANIA ODPADÓW (na wzór Austrii) 0,5 % opat o.o. na opakowania konsumenckie inne niż opakowania po napojach będzie przeznaczonych na Fundusz minimalizacji wytwarzania odpadów. Fundusz może być administrowany przez NFOŚiGW
Odpowiedzialność organizacyjna	Tak Producenci i importerzy organizują system zbiórki poprzez operatora systemu kaucji	Nie System zbiórki organizują gminy	
Podmioty objęte systemem	Producenci i importerzy napojów objętych kaucją	Producenci i importerzy produktów w opakowaniach oraz niektórych produktów (np. nowych produktów co do których Dyrektywa w sprawie tworzyw sztucznych wprowadziła obowiązek utworzenia ROP)	FUNDUSZ PONOWNEGO WYKORZYSTANIA (na wzór Francji) 5 % opłat o.o. na opakowania konsumenckie inne niż opakowania po napojach będzie przeznaczonych na Fundusz ponownego użytkowania. Fundusz może być administrowany przez NFOŚiGW
Odpowiedzialność finansowa	100% Operator systemu kaucyjnego pokrywa 100% kosztów funkcjonowania systemu	100% Producenci poprzez założone przez siebie akredytowane organizacje odzysku pokrywają 100% kosztów zbiórki, transportu i sortowania (tzw. kosztów referencyjnych netto)	
Odpowiedzialność za uzyskanie poziomów zbiórki	Producenci i importerzy poprzez operatora systemu kaucyjnego	Wspólna odpowiedzialność gmin i producentów/importerów poprzez wzajemne powiązania finansowe: kary za nieuzyskanie poziomów płacą producenci, ale gminy nie otrzymują zwrotu kosztów w przypadku niewystarczających poziomów zbiórki	PODATEK OD TWORZYW SZTUCZNYCH (na wzór Anglii) wytwarzanych z surowców pierwotnych połączony ze zwolnieniem w sytuacji zastosowania min. 30% recyklatu. Wpływy z podatku powinny być przeznaczone na działania GOZ w rozumieniu KE. Weryfikacja zawartości recyklatów będzie odbywała się poprzez stopniowo udoskonalane systemy administracyjne
Kontrola	Regulator powołany do kontroli i monitoringu organizacji odzysku – agencja rządowa Inspektor Handlowy, Inspektor Ochrony Środowiska, Minister Klimatu MECHANIZM SAMOKONTROLI: nieprawidłowości w raportowaniu opakowań wprowadzanych na rynek widoczne są w bazie operatora systemu poprzez zestawienie zgłoszonych i zebranych ilości danych typów opakowań	Regulator powołany do kontroli i monitoringu organizacji odzysku – agencja rządowa	
Optymalny sposób zbiórki	Zbiórka w/przy obiektach handlowych	Zbiórka bezpośrednio z gospodarstw domowych (tzw. curbside)	

Przepływy finansowe	Producenci i importerzy uiszczają opłatę do operatora systemu kaucyjnego.	Producenci i importerzy uiszczają opłatę do o.o.	
Odpowiedzialność za ekoprojektowanie	Operator systemu kaucyjnego Już istniejące systemy kaucyjne mają wdrożony mechanizm obowiązkowych wymagań jakościowych (essential requirements) oraz opłat modulowanych (modulated fees)	Na podstawie wiążących wytycznych KE, które opublikowane będą z końcem 2020 r. Na kolejnym etapie reformy powinny być narzucone konkretne cele dla wykorzystania recyklatów	
Odpowiedzialność za kampanie edukacyjne	Operator systemu kaucyjnego (niektóre kraje zobowiązują do % określonych wydatków budżetowych); Kampania ogólnokrajowa; Częścią kampanii może być loteria recyklingu realizowana przez agencje rządowe (wpływy z odzyskanych kaucji konsumenci mogą przekazać na loterie celem wsparcia organizacji charytatywnej; przekazanie kaucji daje możliwość uczestniczenia w loterii i wygrania nagród pieniężnych)	Producenci i importerzy, poprzez organizacje odzysku, zobowiązani są do przekazania puli środków do agencji rządowej na cele ogólnokrajowej kampanii edukacyjnej; środki na kampanie lokalne ujęte będą w kosztach referencyjnych netto.	
Równe traktowanie producentów	W sytuacji wzrostu popytu na recyklat PET, scentralizowane systemy kaucyjne zapewniają stały dostęp do surowca na potrzeby produkcji do kontaktu z żywnością wszystkim producentom uczestniczącym w systemie. Przykład: operator szwedzki wypracował uznaną przez władze metodę zapewnienia recyklatu poprzez zabezpieczenie prawa pierwokupu w umowie z recyklerem.	Producenci wnoszą jednakowe opłaty za wprowadzane na rynek opakowania i dotyczą ich te same zasady odpowiedzialności producentki. Importerzy i handel on line nie powinni mieć możliwości wprowadzania produktów na rynek bez rejestracji i udziału w organizacji odzysku. Przesyłki pochodzące od niezarejestrowanego podmiotu powinny podlegać dodatkowej opłacie na pokrycie kosztów gospodarki odpadami w fazie użytkowej	
Odpowiedzialność w zakresie zwiększenia ilości opakowań przydatnych do ponownego użytkowania	Na producentów napojów może być nałożony obowiązek realizacji konkretnych poziomów wprowadzania produktów w opakowaniach zwrotnych.	Na pierwszym etapie wdrażania reformy, organizacje odzysku mogą pobierać określony procent wpłaty na Fundusz wspierania opakowań zwrotnych (kazu Francji).	
Cele nieskwantyfikowane	Zamknięcie obiegu surowców poprzez wprowadzanie na rynek opakowań zdalnych do recyklingu oraz osiaganie wysokich poziomów zbiórki do recyklingu. Umożliwienie rozwoju przemysłu przetwórczego opakowań na rynku lokalnym.		
Cele skwantyfikowane	Osiągnięcie minimalnych poziomów zbiórki i recyklingu przewidzianych w Dyrektywach WE		